

Projektas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
MOKESČIŲ ADMINISTRAVIMO ĮSTATYMO NR. IX-2112
IX SKYRIAUS IR 165 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2020 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. IX skyriaus pakeitimas

Pakeisti IX skyrių ir jį išdėstyti taip:

„IX SKYRIUS

**MOKESČIŲ ADMINISTRATORIAUS SPRENDIMŲ APSKUNDIMAS. MOKESTINIAI
GINČAI**

144 straipsnis. Mokesčių mokėtojo teisė apskųsti mokesčių administratoriaus veiksmus

Mokesčių mokėtojas turi teisę apskųsti bet kurį mokesčių administratoriaus (jo pareigūno) veiksmą arba neveikimą.

145 straipsnis. Mokestinių ginčų procedūra

1. Šiame Įstatyme reglamentuojama privaloma ikiteisminė mokestinių ginčų nagrinėjimo centriniame mokesčių administraciniame procedūroje.

2. Šiame Įstatyme nustatyta privaloma ikiteisminė mokestinių ginčų nagrinėjimo centriniame mokesčių administraciniame procedūroje taip pat taikoma mokesčių mokėtojo skundams dėl mokesčių administratoriaus sprendimo neatleisti nuo baudų bei (arba) delspinigių mokėjimo ir mokesčių administratoriaus atlikto mokesčių mokėtojo turimos mokesčio permokos įskaitymo nagrinėti.

3. Mokestiniai ginčai nepradedami nagrinėti, jei dėl ginčijamų sumų yra pradėtos dvigubo apmokestinimo ginčų sprendimo procedūros, numatytos Lietuvos Respublikos sudarytose ir taikomose dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartyse, Dvigubo apmokestinimo ginčų sprendimo įstatyme, Konvencijoje 90/436/EEB dėl dvigubo apmokestinimo išvengimo koreguojant asocijuotų įmonių pelną arba Daugiašalėje konvencijoje.

146 straipsnis. Kitų mokesčių administratoriaus sprendimų apskundimo tvarka

1. Skundai dėl mokesčių administratoriaus (jo pareigūno) sprendimų, nenurodytų šio Įstatymo 145 straipsnyje, jų nepriėmimo, taip pat skundai dėl centrinio mokesčių administratoriaus sprendimų (jų nepriėmimo), kuriais mokestiniai ginčai nesprendžiami iš esmės, nagrinėjami Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

2. Mokesčių mokėtojas taip pat gali naudotis kitų įstatymų jam suteikta teise šių teisės aktų nustatyta tvarka apskųsti neteisėtus mokesčių administratoriaus pareigūno veiksmus.

147 straipsnis. Mokestinius ginčus nagrinėjančios institucijos

Mokestinius ginčus nagrinėja centrinis mokesčių administratorius, Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Mokestinių ginčų komisija) ir teismas.

148 straipsnis. Mokesčių mokėtojo pareiga pranešti apie adresą pasikeitimą

Mokesčių mokėtojas privalo pranešti centriniam mokesčių administratoriui apie savo adresą pasikeitimą vykstant mokestinio ginčo procesui. Jeigu tokio pranešimo nėra, centrinio mokesčių

administratoriaus sprendimai ir kita informacija yra siunčiami paskutiniu nurodytai institucijai žinomu adresu ir laikomi įteiktais, nors mokesčių mokėtojo adresas ir būtų pasikeitęs.

149 straipsnis. Centrinio mokesčių administratoriaus nagrinėjami mokestiniai ginčai

Centrinis mokesčių administratorius nagrinėja mokestinius ginčus, kurių kyla tarp mokesčių mokėtojo ir vietos mokesčių administratoriaus.

150 straipsnis. Skundo dėl mokestinio ginčo padavimo terminas

1. Skundas centriniam mokesčių administratoriui turi būti paduodamas raštu ne vėliau kaip per 20 dienų nuo tada, kai mokesčių mokėtojui buvo įteiktas vietos mokesčių administratoriaus sprendimas, kurį mokesčių mokėtojas skundžia.

2. Mokesčių mokėtojui, praleidusiam skundo padavimo terminą dėl priežasčių, kurias centrinis mokesčių administratorius pripažįsta svarbiomis, šis terminas minėtos institucijos sprendimu gali būti atnaujintas. Kartu su prašymu atnaujinti skundo padavimo terminą turi būti paduodamas ir skundas, kurio padavimo terminas yra praleistas. Minėtas prašymas turi būti išnagrinėtas per skundui, paduodamam dėl mokestinio ginčo, išnagrinėti nustatytą terminą.

3. Priėmus sprendimą atnaujinti praleistą terminą skundui paduoti, skundo dėl mokestinio ginčo išnagrinėjimo terminai skaičiuojami nuo minėto sprendimo priėmimo dienos.

4. Jeigu skundo padavimo terminas yra praleistas ir mokesčių mokėtojas neprašo jo atnaujinti, taip pat kai šio straipsnio nustatyta tvarka toks prašymas netenkinamas, skundas laikomas nepaduotu ir grąžinamas jį padavusiam mokesčių mokėtojui.

5. Kai priimamas sprendimas atnaujinti praleistą terminą skundui paduoti, sustabdomas ginčijamų ir iki šio sprendimo priėmimo dienos dar neišieškotų mokesčių, baudų ir delspinigių priverstinis išieškojimas. Išieškojimo sustabdymas nėra kliūtis paskirti bet kokią mokestinės prievolės įvykdymo užtikrinimo priemonę, nustatytą šio Įstatymo 95 straipsnyje, ar pagrindas ją naikinti.

6. Centrinio mokesčių administratoriaus sprendimas, kuriuo netenkinamas prašymas dėl skundo padavimo termino atnaujinimo, gali būti apskūstas Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

151 straipsnis. Reikalavimai skundo mokestiniame ginče turiniui

1. Skunde, paduodamame esant mokestiniam ginčui, turi būti nurodomi:

1) mokesčių mokėtojo pavadinimas (vardas, pavardė), identifikacinis numeris (kodas), adresas;

2) skundžiamas sprendimas, jo surašymo data;

3) aplinkybės, kuriomis pareiškėjas grindžia savo reikalavimą, ir tai patvirtinantys įrodymai;

4) skundo pareiškėjo reikalavimas.

2. Skundas turi būti pasirašytas mokesčių mokėtojo (jo atstovo).

3. Mokesčių mokėtojas privalo pateikti centriniam mokesčių administratoriui visus dokumentus (ne valstybine kalba įformintų dokumentų autentiškuosius vertimus į valstybinę kalbą) ir įrodymus, kuriais grindžia savo nesutikimą su mokesčių administratoriaus sprendimu bei savo reikalavimą. Nurodytų dokumentų ir įrodymų nepateikęs mokesčių mokėtojas praranda teisę jais remtis tolesnio ginčo nagrinėjimo centriniame mokesčių administratoriuje ir Mokestinių ginčų komisijoje metu, išskyrus atvejus, kai apie tai, kad negalima jų pateikti (nurodant svarbias to priežastis), buvo nurodyta pateiktame mokesčių mokėtojo skunde ar mokesčių administratorius, neturėdamas pagrindo, atsisakė priimti mokesčių mokėtojo pateiktus dokumentus ir įrodymus.

4. Skundą gavęs centrinis mokesčių administratorius privalo patikrinti, ar skundas atitinka šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytus reikalavimus.

5. Nustatęs, kad skundas neatitinka šio Įstatymo reikalavimų, centrinis mokesčių administratorius priima sprendimą ir nustato skundą padavusiam mokesčių mokėtojui 15 dienų

terminą trūkumams pašalinti. Šis terminas pradedamas skaičiuoti nuo dienos, kai mokesčių mokėtojai minėtas sprendimas buvo įteiktas.

6. Jeigu mokesčių mokėtojas per nustatytą 15 dienų terminą įvykdo sprendime nurodytus reikalavimus trūkumams pašalinti, skundas nagrinėjamas ir laikomas paduotu pradinio jo pateikimo dieną, o skundo dėl mokestinio ginčo išnagrinėjimo terminai pradedami skaičiuoti nuo reikalavimų įvykdymo dienos. Nurodytų reikalavimų trūkumams pašalinti laiku neįvykdžius, skundas laikomas nepaduotu ir grąžinamas jį pateikusiam mokesčių mokėtojai.

7. Tuo atveju, jei mokesčių mokėtojas nepašalina trūkumų, atsiradusių dėl šio straipsnio 1 dalies 3 punkto nuostatų nevykdymo, tačiau jo skunde yra kitų reikalavimų, pagrįstų skunde nurodytomis aplinkybėmis ir įrodymais, skundas mokesčių mokėtojai negrąžinamas, o centrinis mokesčių administratorius privalo išnagrinėti mokesčių mokėtojo skundą dėl nurodytų reikalavimų. Šiuo atveju skundo dėl mokestinio ginčo išnagrinėjimo terminai skaičiuojami nuo kitos dienos, kai pasibaigia nustatytas trūkumų pašalinimo terminas.

8. Klaidingas ar kitoks skundo pavadinimas nėra trūkumas, dėl kurio skundas būtų nenagrinėjamas.

152 straipsnis. Skundo dėl mokestinio ginčo nagrinėjimas centriniame mokesčių administratoriuje

1. Skundas dėl mokestinio ginčo centriniam mokesčių administratoriui paduodamas per vietos mokesčių administratorių, kurio sprendimas yra skundžiamas.

2. Vietos mokesčių administratorius gautą mokesčių mokėtojo skundą dėl mokestinio ginčo ir jam nagrinėti reikiamą medžiagą per 5 darbo dienas privalo nusiųsti centriniam mokesčių administratoriui.

3. Kai centrinis mokesčių administratorius gauna skirtingų mokesčių mokėtojų skundų, pateiktų dėl to paties vietos mokesčių administratoriaus sprendimo, jis gali šių skundų nagrinėjimą sujungti į vieną bylą. Tais atvejais, kai mokesčių mokėtojo skunde yra daugiau kaip vienas reikalavimas, centrinis mokesčių administratorius gali kai kuriuos reikalavimus išskirti į atskirą bylą (atskiras bylas).

4. Centrinis mokesčių administratorius turi priimti sprendimą dėl skundo dėl mokestinio ginčo per 30 dienų nuo jo gavimo dienos. Šis terminas centrinio mokesčių administratoriaus sprendimu gali būti pratęstas iki 60 dienų, jeigu skundai nagrinėti reikia papildomo tyrimo. Apie tai turi būti raštu pranešta skundą padavusiam mokesčių mokėtojai.

5. Centrinis mokesčių administratorius, išnagrinėjęs mokesčių mokėtojo skundą dėl mokestinio ginčo, pagal savo kompetenciją priima vieną iš šių sprendimų:

- 1) patvirtina vietos mokesčių administratoriaus sprendimą;
- 2) panaikina vietos mokesčių administratoriaus sprendimą;
- 3) iš dalies patvirtina arba iš dalies panaikina vietos mokesčių administratoriaus sprendimą;
- 4) pakeičia vietos mokesčių administratoriaus sprendimą;
- 5) panaikina vietos mokesčių administratoriaus sprendimą ir paveda vietos mokesčių administratoriui atlikti pakartotinį patikrinimą bei priimti naują sprendimą;
- 6) panaikina vietos mokesčių administratoriaus sprendimą ir paveda priimti naują sprendimą.

6. Centrinio mokesčių administratoriaus sprendime dėl mokestinio ginčo turi būti nurodyti mokesčių mokėtojo teisė apskųsti priimtą sprendimą Mokestinių ginčų komisijai ir tokio apskundimo terminas.

153 straipsnis. Skundo dėl mokestinio ginčo nagrinėjimo sustabdymas

1. Centrinis mokesčių administratorius gali nuspręsti skundo dėl mokestinio ginčo (jo dalies) nagrinėjimą sustabdyti, jeigu priimamas sprendimas visiškai ar iš dalies priklauso nuo tam tikro juridinio fakto buvimo ar nebuvimo ir tokio juridinio fakto buvimas ar nebuvimas dar turi būti nustatytas teismo ar teisėsaugos institucijos arba užsienio valstybės įstaigos ar institucijos. Skundo

ar jo dalies dėl mokestinio ginčo nagrinėjimas sustabdomas, iki centrinis mokesčių administratorius sužinos, kad minėta įstaiga ar institucija nustatė tokio fakto buvimą ar nebuvimą.

2. Skundo nagrinėjimas esant mokestiniam ginčui taip pat sustabdomas, jei dėl ginčijamų sumų pradedamos dvigubo apmokestinimo ginčų sprendimo procedūros, numatytos Lietuvos Respublikos sudarytose ir taikomose dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartyse, Dvigubo apmokestinimo ginčų sprendimo įstatyme, Konvencijoje 90/436/EEB dėl dvigubo apmokestinimo išvengimo koreguojant asocijuotų įmonių pelną arba Daugiašalėje konvencijoje. Nagrinėjimas sustabdomas, iki bus baigtos šioje dalyje nurodytos procedūros.

154 straipsnis. Sprendimo dėl mokestinio ginčo įteikimas

Centrinis mokesčių administratorius priimtą sprendimą dėl mokestinio ginčo įteikia mokesčių mokėtojui.

155 straipsnis. Sprendimo dėl mokestinio ginčo privalomumas

1. Praėjus šiame Įstatyme nustatytiems sprendimo dėl mokestinio ginčo apskundimo terminams, centrinio mokesčių administratoriaus priimtą sprendimą privalo vykdyti ginčo šalys, taip pat su ginču susiję tretieji asmenys.

2. Šio straipsnio 1 dalies nuostatos dėl centrinio mokesčių administratoriaus sprendimo vykdymo privalomumo netaikomos, kai pradedamos dvigubo apmokestinimo ginčų sprendimo procedūros, numatytos Dvigubo apmokestinimo ginčų sprendimo įstatyme.

156 straipsnis. Sprendimų apskundimas

1. Mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su centrinio mokesčių administratoriaus sprendimu dėl mokestinio ginčo, turi teisę jį apskusti Mokestinių ginčų komisijai Lietuvos Respublikos ikiteisminio ginčų dėl mokesčių nagrinėjimo tvarkos įstatymo nustatyta tvarka.

2. Centrinis mokesčių administratorius Mokestinių ginčų komisijos sprendimą teismui, taip pat teismo sprendimą aukštesnės instancijos teismui skundžia atsižvelgdamas į finansų ministro patvirtintus sprendimų dėl mokestinių ginčų apskundimo ekonominio tikslingumo kriterijus.

157 straipsnis. Mokestinių ginčų bylų proceso atnaujinimas

1. Mokestinio ginčo bylos, kurioje vietos mokesčių administratoriaus, centrinio mokesčių administratoriaus sprendimas nustatytu terminu nebuvo apskustas, procesas gali būti atnaujintas šiame straipsnyje nustatytais pagrindais ir tvarka.

2. Procesas gali būti atnaujinamas, kai:

1) naujai paaiškėja esminių aplinkybių, kurios nebuvo ir negalėjo būti žinomos mokesčių mokėtojui mokestinio ginčo nagrinėjimo metu;

2) įsiteisėjusiu teismo nuosprendžiu nustatyti žinomai melagingi liudytojo parodymai, žinomai melaginga eksperto išvada, žinomai neteisingas vertimas, dokumentų arba daiktinių įrodymų suklaidojimas, dėl kurių priimtas neteisėtas arba nepagrįstas sprendimas;

3) įsiteisėjusiu teismo nuosprendžiu nustatytos nusikalstamos asmenų veikos nagrinėjant mokestinį ginčą;

4) panaikinamas kaip neteisėtas ar nepagrįstas teismo sprendimas ar nuosprendis, kuris buvo pagrindas priimti skundžiamą sprendimą;

5) mokesčių mokėtojas buvo neveiksnus ir nebuvo atstovaujamas atstovo pagal įstatymą;

6) pateikiami akivaizdūs įrodymai, kad padarytas esminis materialinės teisės normų pažeidimas jas taikant, galėjęs turėti įtakos priimti neteisėtą sprendimą;

7) panaikinamas kaip neteisėtas teisės aktas, kuriuo remiantis buvo priimtas šis sprendimas;

8) būtina užtikrinti vienodą mokestinių ginčų nagrinėjimo praktiką.

3. Prašymą atnaujinti procesą turi teisę paduoti mokesčių mokėtojas.

4. Prašymas dėl proceso atnaujinimo paduodamas centriniam mokesčių administratoriui (kai jo arba vietos mokesčių administratoriaus sprendimas buvo galutinis).

5. Prašymas dėl proceso atnaujinimo gali būti paduodamas per 3 mėnesius nuo tos dienos, kai jį padavęs subjektas sužinojo arba turėjo sužinoti apie aplinkybes, kurios yra proceso atnaujinimo pagrindas. Asmenims, praleidusiems prašymo dėl proceso atnaujinimo padavimo terminą dėl svarbių priežasčių, praleistas terminas gali būti atnaujintas, jeigu prašymas dėl termino atnaujinimo paduotas ne vėliau kaip praėjus vieniems metams nuo sprendimo, kuris nebuvo apskųstas, apskundimo termino pabaigos. Prašymas dėl proceso atnaujinimo negali būti paduodamas, jeigu nuo sprendimo, kuris nebuvo apskųstas, apskundimo termino pabaigos praėjo daugiau kaip penkeri metai.

6. Prašyme dėl proceso atnaujinimo nurodomi:

- 1) centrinio mokesčių administratoriaus pavadinimas;
- 2) mokesčių mokėtojo pavadinimas (vardas, pavardė), identifikacinis numeris (kodas), adresas;
- 3) sprendimą priėmusio mokesčių administratoriaus pavadinimas;
- 4) nustatytu terminu neapskųsto sprendimo esmė ir proceso atnaujinimo pagrindas;
- 5) proceso atnaujinimo motyvai;
- 6) aplinkybės, kuriomis grindžiamas šio straipsnio 5 dalyje nurodytų terminų skaičiavimas;
- 7) prašymo esmė;
- 8) prašymo surašymo vieta, data, mokesčių mokėtojo parašas.

7. Prie prašymo atnaujinti procesą turi būti pridedami proceso atnaujinimo pagrindo buvimą pagrindžiantys įrodymai, taip pat nustatytu terminu neapskųsto vietos ar centrinio mokesčių administratoriaus sprendimo nuorašas.

8. Tais atvejais, kai centrinis mokesčių administratorius konstatuoja, jog yra praleisti įstatymų nustatyti terminai paduoti prašymą arba prašymas nepagrįstas įstatymų numatytais proceso atnaujinimo pagrindais, centrinis mokesčių administratorius sprendimu atsisako atnaujinti procesą.

9. Jeigu prašymas paduotas nepraleidus įstatymų nustatytų terminų ir yra pagrįstas įstatymų nustatytais proceso atnaujinimo pagrindais, centrinis mokesčių administratorius priima sprendimą dėl proceso atnaujinimo. Atnaujinus procesą, mokestinį ginčas nagrinėjamas iš naujo centriniame mokesčių administracijoje pagal šiame skyriuje nustatytas taisykles.“

2 straipsnis. 165 straipsnio pakeitimas

Pripažinti netekusia galios 165 straipsnio 3 dalį.

3 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir taikymas

1. Šis įstatymas įsigalioja 2021 m. liepos 1 d.

2. Skundai, įteikti paštui tiesiogiai arba išsiųsti elektroninių ryšių priemonėmis iki šio įstatymo įsigaliojimo, nagrinėjami iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusia tvarka.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas